

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์

ของอารยธรรมจีน

ครูผู้สอน ครูชีวาภร จวบรัมย์

ครูอาทิตย์ ชัยเทพา

The background features a stylized, colorful illustration of a traditional Chinese landscape. A brown Great Wall runs across the scene, with a stone bridge crossing a small stream on the left. The landscape is filled with various trees, including yellow pine trees and pink blossoms. The sky is light blue with soft, white clouds. The entire scene is framed by a dark blue oval with a yellow border, which contains the main text.

เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์
ของอารยธรรมจีน

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

๑. อธิบายลักษณะที่ตั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของอารยธรรมจีนโดยสังเขปได้
๒. บอกลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพของประชากรจีนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. วิเคราะห์ลักษณะที่ตั้ง สภาพทางภูมิศาสตร์
ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของอารยธรรมจีนได้
๒. อภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มี
อิทธิพลต่อพัฒนาการของอารยธรรมจีน

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาลักษณะที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการของอารยธรรมจีน
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการของอารยธรรมที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพ

ทบทวนวิธีการทางประวัติศาสตร์ (การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์)

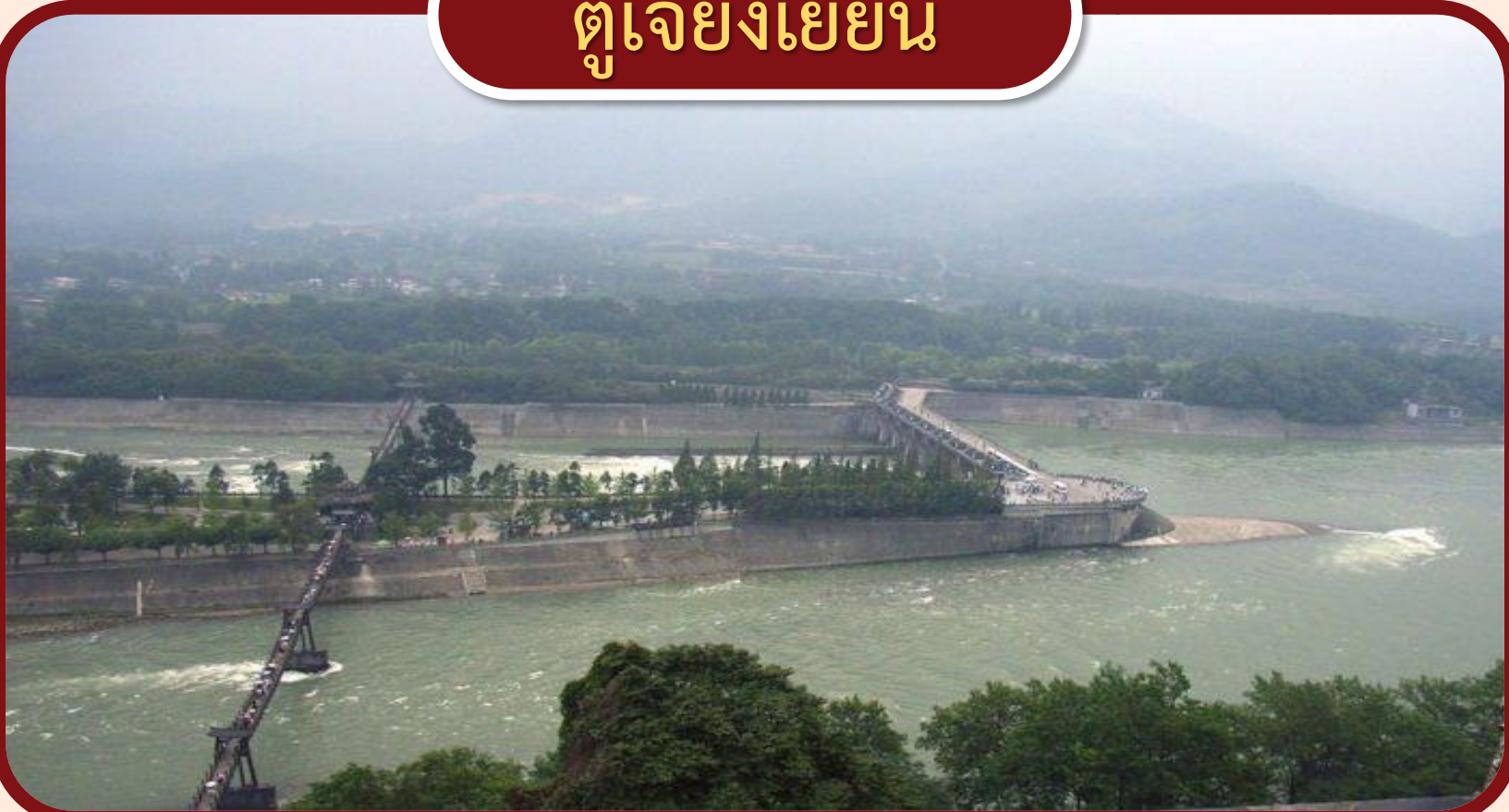
วิธีการวิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์

```
graph TD; A[วิธีการวิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์] --> B[การวิพากษ์วิธีภายนอก]; A --> C[การวิพากษ์วิธีภายใน];
```

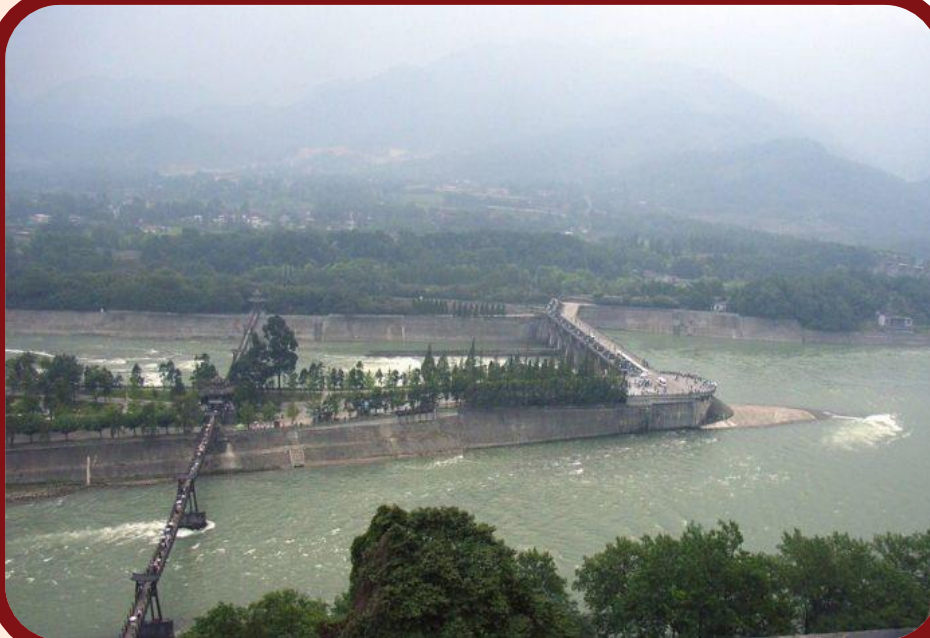
การวิพากษ์วิธีภายนอก

การวิพากษ์วิธีภายใน

ตู่เจียงเยียน

ตู่เจียงเยียน

“ตู่เจียงเยียน”

หรือระบบชลประทาน ตู่เจียง
เมืองฉิ่งตู มณฑลเสฉวน คือสุดยอด
วิศวกรรมสถานอายุ ๒,๐๐๐ กว่าปี
ที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก
ประเภทมรดกวัฒนธรรม

“ตู่เจียงเยียน” สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหา
น้ำบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหมินเจียง

ทวีปเอเชีย

ภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ภูมิภาคเอเชียใต้

ภูมิภาคเอเชียเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภูมิภาคเอเชียกลาง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนที่แสดงภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย

ที่มา: จำรัส น้อยแสงศรี, ภูมิศาสตร์ภูมิภาค เล่ม 1, 2547, หน้า 37.

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง (อารยธรรมจีน)

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 ทวีปของเรา, 2544, หน้า 101.

ใบความรู้

หน่วยที่ ๒ ย้อนรอยแดนมังกร เรื่อง ที่ตั้ง และภูมิศาสตร์ของอารยธรรมจีน วิชา ประวัติศาสตร์ไทย ๓

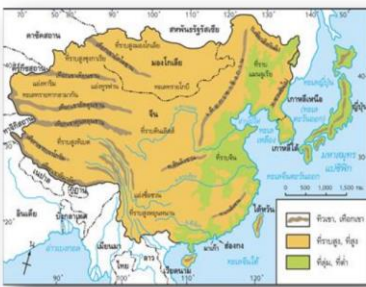
ที่ตั้งของอารยธรรมจีน

อารยธรรมจีนเกิดขึ้นครั้งแรกที่ลุ่มแม่น้ำฮวงโห คือที่ราบตอนปลายของแม่น้ำ ฮวงโหและแม่น้ำแยงซีเกียง อารยธรรมจีนเจริญโดยได้รับอิทธิพลจากภายนอกน้อยเพราะทิศตะวันออกติดมหาสมุทรแปซิฟิก ทางตะวันตกและทิศเหนือเป็นทุ่งหญ้า ทะเลทราย และเทือกเขา จีนถือว่าเป็นศูนย์กลางของโลก เป็นแหล่งกำเนิดความเจริญ แหล่งอารยธรรมยุคหินใหม่ ที่พบมีอายุประมาณ ๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาลที่ตำบล ยางเซา เรียกวังวัฒนธรรมยางเซา มณฑลเฮอหนาน และวัฒนธรรมลุงชาน ที่เมือง ลุงชาน มณฑล ซานตง พบเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทำด้วยหิน กระดุกสัตรี เครื่องปั้นดินเผา กระดุกวัว กระดองเต่าเสียดชาน

ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยเทือกเขาและที่ราบสูง เช่น แนวเทือกเขาทิวาสัย ที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต ที่ราบสูงยูนนาน ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำฮวงโห แม่น้ำแยงซี ทำให้เกิดที่ราบลุ่มแม่น้ำซึ่งเหมาะสำหรับการเพาะปลูก ผู้คนที่อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำมักมีประสบการณ์ที่ปิดทางธรรมชาติในฤดูน้ำหลาก จึงเกิดพัฒนาการทางภูมิปัญญา เช่น การสร้างเขื่อน การขุดคลองชลประทาน เพื่อเอาชนะภัยธรรมชาติ

ลักษณะภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอบอุ่น ภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก มีพืชพรรณธรรมชาติและป่าไม้จำนวนมาก จึงทำให้มีประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานจำนวนมาก จนพัฒนาเป็นอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ของโลก

ใบความรู้ เพิ่มความเข้าใจ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ลักษณะทางภูมิประเทศ เอเชียตะวันออก

เทือกเขา , ทิวเขา
ที่ราบสูง , ที่ราบลุ่ม
แม่น้ำ

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 ทวีปของเรา, 2544, หน้า 101.

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 ทวีปของเรา, 2544, หน้า 101.

ลักษณะทางภูมิอากาศ เอเชียตะวันออก

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ที่มา: National Geographic Society and Richard G. Boehm, Glencoe world geography, 2000, p. 543.

- ป่าฝนเขตร้อน
- อบอุ่นชื้น
- ทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย
- ทะเลทราย
- ชึ่งภาคพื้นทวีป
- กึ่งขั้วโลก/ ไทกา
- ที่สูง

ลักษณะทางภูมิประเทศกับวิถีชีวิต

ภูมิประเทศ
ภูมิอากาศ

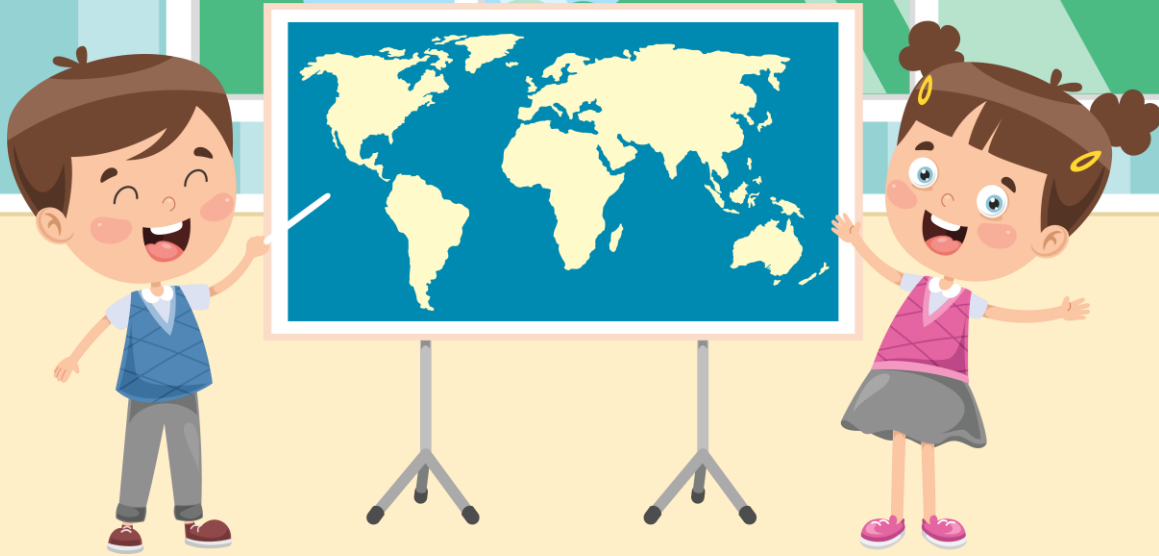
การสร้างบ้านเรือน

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

อาหาร

การประกอบอาชีพ

กิจกรรม “Where is this?”

୧

୨

୩

୪

୫

୬

ที่ราบสูงทิเบต

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 ทวีปของเรา, 2544, หน้า 101.

ทิเบตตั้งอยู่บนพื้นที่ชิงไห่-ทิเบต ซึ่งเป็นที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบด้วย เทือกเขาที่มียอดเขาปกคลุมด้วยหิมะตลอดทั้งปี ทำให้มีภูมิอากาศที่หนาวเย็นมาก

ที่ราบสูงทิเบต

การแต่งกาย

การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่หนา มิดชิด เนื่องจากอากาศ หนาวเย็น มีสีสันฉูดฉาด วันเทศกาลงานสำคัญชาวทิเบตจะใส่เสื้อผ้าที่ทำขึ้นเป็นพิเศษ โดยทำจากขนสัตว์มี ๓ สี คือ สีขาว สีเหลืองและสีแดงเป็นหลัก ซึ่งแสดงถึงสถานะทางสังคมและความเชื่อในเรื่องศาสนา

กิจกรรม “Where is this?”

แม่น้ำฮวงโห

กิจกรรม “Where is this?”

เทือกเขาหิมาลัย

กิจกรรม “Where is this?”

ที่ราบสูงยูนนาน

กิจกรรม “Where is this?”

เขื่อนสามผา

กิจกรรม “Where is this?”

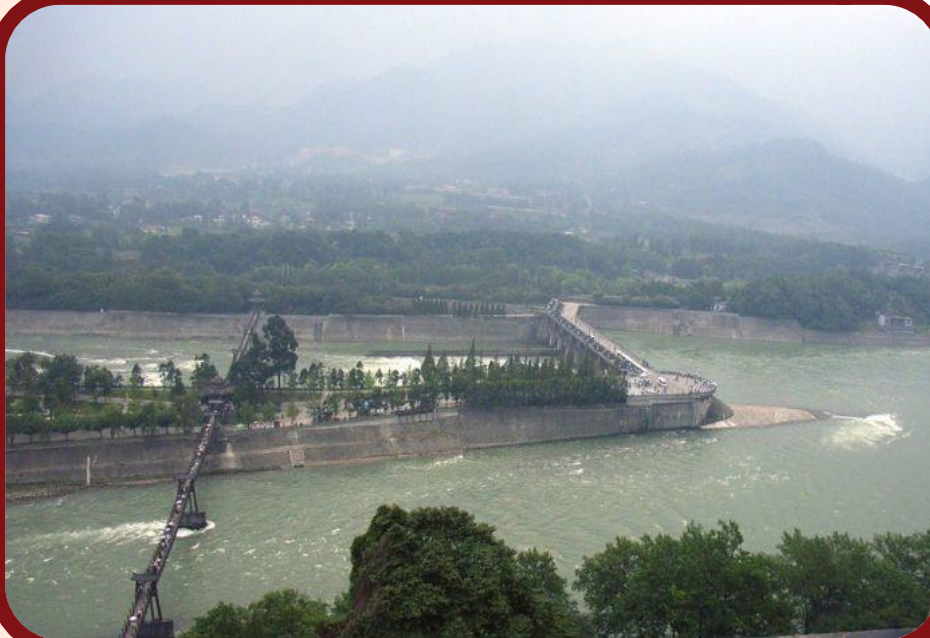
แม่น้ำแยงซี

กิจกรรม “Where is this?”

ที่ราบสูง
มองโกเลีย

ตู่เจียงเยียน

“ตู่เจียงเยียน”

หรือระบบชลประทาน ตู่เจียง
เมืองฉิงตู มณฑลเสฉวน คือสุดยอด
วิศวกรรมสถานอายุ ๒,๐๐๐ กว่าปี
ที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก
ประเภทมรดกวัฒนธรรม

“ตู่เจียงเยียน” สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหา
น้ำบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหมินเจียง

สรุปบทเรียน

ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงอยู่ในเขตพื้นที่อบอุ่น
และมีแหล่งน้ำสำคัญหลายแห่ง อีกทั้งยังมีเทือกเขา ทะเล ที่ราบสูง
และทะเลทรายปิดล้อม ส่งผลให้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์
มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมือง
การปกครอง
ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน ใบความรู้
เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมือง
การปกครองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

สามารถดาวน์โหลด www.dltv.ac.th